

ZAZGANI OKVIRI MOJIH OBRAZOV

Janez Strehovec

DVOJČEK

Rove kopljem ... mostove postavljam ...
Za iz sebe ... Za nad sebe ...
Sebe rujem iz sebe.
Sebe kličem v sebi.
To je vsa moja umetnost.
To naj bi bila moja rešitev.

Dvojček sem ...
A ne vem kdaj se je začelo,
kdaj sem pregriznil svojo mladost.

Dvojček sem ...
Rad se odkrivam in dirjam skozi potne noči.
Rad sem v tišini, pod kamni, z zazidanim grlom.
Rad zanikujem kraljestvo ključavnic.
Rad dajem kri posušenim olupkom.
Rad sem podoben črnim odtenkom drvečih rek.
Rad sem kakor plavajoči oblak blizu sonca.

Dvojček sem ...
In moje ženske so Pepelke.
In moje matere so neustavljivi stroji iger.

Dvojček sem ...
Prek arzenikastih polj me nosijo moje želje.
V živo apno se oblačim,
v bolečinah odkrivam,
med najbolj rdečimi breskvami grebem,
od leve v desno kopljem, zaobjemam ...
V nedogled se iščem.

DIAGRAM PADANJA SONCA

Po mlačni zemlji diši.
Po koščkih se je docufala svetloba.
Po luknjah so zabite tovarne.
Kajti življenje si je sleklo pomen.
Kajti nebo je splesnelo v dežnik.

(Vsepovsod.)
H koncu gre maj.
H koncu gre mesec november.
Po kolenih se plazijo odživeti trenutki.
Traktor se skriva na prsni bradavici.
Vlak se je vdrl v zemljo.
Preproga nikamor ne sega.
Roke držijo zobje.

Med visokim žitom leži moja prižgana cigareta.
Sonce in sence padajo skozme.
Nekam daleč, daleč se zagledam ...
In se ugledam.
In se nasmehnem.
Seveda.
Prišel sem, ne da bi me kdo poklical.
Pesnik sem.

PODPLUTBA NA ŽARNICI

Vse možnosti so izlite na krožnik.
Tako je odklenjen naš svet,
majski dan,
zglob oči pred komolcem časa,
samo s krpo testa zakrito dekle ...

Samo z ene strani se odpirajo vrata
Podhodi spijo, zgoraj dežuje.
Kako prek aksiomov stanj tečejo podplutbe
pokončne svetlobe,
kako se stika premik nižine s predgrobom ...
(Izvor vsega v smislu nearitmetične sredine.)

Gotovo nimam prav.
Nočem sončnice,
nočem opek v imitaciji penastih mrež,

nočem dojk prajalovih ogledal
dolgega pogleda skozi okno...
(Ni večera brez minulega dne.)

Prostor drgeta, ne moje roke...
Ni mi vseeno.
Plačujem,
a ne odneham v izogibanju prenehanja.
Tretji dobiva.
(Ne najdem druge žarnice.)
Zjutraj mi glava pade na krožnik...

OB PRIPIRTIH OČEH

Nekje po sredini drvijo moje oči.
Nekje daleč sem že.
Morda sem samo tarča,
samo deveti deseti brat...

Kovine.
Dvojni stožci strupenih zvokov.
Z neumitimi rokami rijem,
s črnimi kamni spoznavam,
z odlepljenimi očmi odkopavam
rdeče in bele strmine zavesti.
Smejem se in jokam hkrati.
Toliko, veliko je vsega...

Kje sem?
Kdaj je rdeče padlo v črno?
Kam se gnetem?
Ali bom sploh kdaj našel, doumel...?

Kovine.
Nerjaveče kovine.
Naše lepe matere.
Oblaki oblik a in b.
(Ždeča ržišča, ko jih zapušča sonce.)

Bežim.
Letos so bogato obrodile češnje.
Letos je prvo leto po mamini smrti.
Z rokami se upiram, odrivam...
Le slutim...

RAZDALJA PESEK—PESEM

Barve se tepejo, umirajo v noč.
Praznik praznine prihaja.
Razsežnost samote... Zatemneni papirji
s črkami, vlaki besed...
Sence zasipajo zmetke rdečine.
Vsi ljudje, sodih in lihih števil
pa drve,
se ustavljajo in padajo,
so pesek v peščeni uri...

Na zgornji ustnici prepada ležim.
Mrzle so ogrlice visokih gora.
Daljine samo žarijo,
samo bolijo kakor pesek v očeh...

NEVER MORE plava skozi trave mojih besed.
Ne.
Ne bom še zaspal.

Če bi mogel, bi napisal zeleno pesem...

AKVAREL OSMEGA DNE

Mlečna luč v zavesi dežja...
Cesta je ogledalo
in tudi moje oko je ogledalo,
z razklano očetovo hišo,
z zatemnjenim ozadjem stopnjevanih spominov.
In čas je kakor mavrice lok
zaobjet v podobi v slap združenih rek...

Fosforna luč na koledarju samoraslih ljudi...
8. dan je, v najgršem mesecu...
Prek ceste pa je razpet regratov prt
s kozarcem mrzle vode nekje čisto ob robu.
Prek mojega obraza
pa polzijo mokrotrudne, že skoraj posušene poti
skozi vrzeli koruznih zrn razlitega jutra...
(Kozarec vode bo zame.)

PO PREDOLGEM DNEVU

Gospa, prosim, koliko je ura?

Čakam.

Kaj vse bom še moral poskusiti?

Kod vse bom še moral iskati?

Kje vse bom še moral prebiti noči?

Zašel sem.

Včasih se z vrha vidi še manj.

(Iz vsake stvari štrli bodeča žica.)

Stojim.

Sem.

Na zdravje!

Na zdravje!

Že dolgo vas nisem videl.

Že večkrat sem hotel priti.

Že dvajset let bom star.

Tečem

in z glavo tolčem v zid.

Samo površina na površini se maje.

Samo utrudim se.

Samo mrzlo je vedno bolj.

Ležim.

Prepih je.

Okna zaprite ljudje.

Okna, okna...

(Vsaka nova sekunda je grša.)

Prek mojih oči dere črna reka.

PROTI JUTRU LEPE SANJE

S črno barvo bom prebarval naš svet,

da ga bo sonce žgalo,

da ga bo sonce prepeklo,

da se bo rdeča magma razlila čez gore,

da bo vsepovsod,

tudi po ulicah sonce...

Z vrelim železom bom prerezal naš svet
da se bo prelomil pred nami,
da ga bomo ugledali,
da bo iz njegovih globočin pritekla naša kri,
da bomo dosanjali resnico,
da se bomo zjokali...

Z vami bom odšel in bom povsod doma...

TO JE SMRT

Ruža Vreg

*»... toda srce naj bo pametno«
Smole: Antigona*

Skozi gosto, lepljivo meglo se je plazilo okoli nje. Počasi se je bližalo, trgajoč sivo zaveso.

»Ah, kaj,« ji je trudno tolklo v možganih, »na miru naj me puste. Kaj še hočejo od mene?«

Bližalo se je kovinsko žvenketaje. Hotela je premakniti roko, da prežene zvok. Ni mogla. Samo prsti so vztrepetali, da bi živeli sami zase.

»Še to, še to... pa naj bo. Treba se je vdati.«

Čakala je. Prihajalo je, pretilo je in bilo je vedno glasneje. Strah jo je stiskal. Prsti so trepetali.

Oblaki okoli nje so se divje zavrtinčili v spiralo.

»Ne, ne, prosim ne... hotela je krikniti, zakričati. Spirala se je zravnala v ostro puščico in planila skozi polodprta usta vanjo. Prodirala je vse globlje, mesarila v njej in se zagozdila na levi strani pod rebri. Iztisnila je zrak iz nje, še malo zatrepetala in se zagozdila. Bolečina je nehala.

Nič več ni bilo teme. Samo bistra, srebrno bela meglica. »Tako. To je prav. Zavesa.« Strmela je vanjo pomirjena in srečna. Nič ji ni bilo do tega, da ji je kri iz srca počasi in težko kapljala. Samo da je mir. Tedaj se je zavesa počasi zamajala. Nič več.

Dolgi, vitki prsti so skozi odprtino segali proti njej. Previdno in nežno so jo razkrili in ji pritisnili nekaj hladnega natančno na tisto mesto, kjer je tičala kovinska ost puščice.

Tedaj jo je ponovno zagrabil strah. Vedela je, da se bo ob vsakem zvoku puščica ponovno sprožila na potovanje po njenem telesu, vedela je, da bo vsak glas priklical znova oblake in klejasto meglo, ki jo duši in mori.

»Hud napad je to.« Glas je bil tih, nežen, skoraj božajoč, kakor da bi vedel za te posledice.